

Univerzita Pardubice Fakulta restaurování

Jiráskova 3, 570 01 Litomyšl

Posudek vedoucího diplomové práce

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. art. Veronika Kopecká
Pro: **BcA. Tereza Cikrytová**
Studijní program: Výtvarná umění
Studijní obor: Restaurování a konzervace děl písemné kultury (8206T121)
Název tématu: Restaurování čínské papírové tapety

Diplomová práce Terezy Cikrytové je učebnicovým příkladem komplexního přístupu k restaurované památce. Restaurování čínské papírové tapety se započalo již v roce 2009 v rámci bakalářské práce: *CIKRYTOVÁ, Tereza. Částečný restaurátorský zásah na přiděleném úseku orientální tapety ze Státního zámku Valtice. Litomyšl, 2010. Praktická bakalářská práce. Univerzita Pardubice. Vedoucí práce Veronika Kopecká. (Uložena v knihovně FR UPCE a dostupná [online] z: <http://hdl.handle.net/10195/37818>.)*

Píle a obětavost studentky v průběhu celé práce byla obdivuhodná, přestože byly jednotlivé úkony, s ohledem na dílo asijské provenience, velmi technologicky i časově náročné. Všechny části práce studentka vypracovávala s rozvahou a vše pečlivě konzultovala s odborníky zejména ze zahraničí. Velmi si cením také zodpovědného přístupu v komunikaci s příslušnými Npú Brno a Kroměříž, které průběh celé práce monitorovali a průběžně kontrolovali.

Diplomová práce je rozdělena na tři základní části: Průzkum zachovaných orientálních tapet v České republice (kapitola č. 2), Restaurování čínské tapety z Valtic (kapitola č. 3) a Vlastnosti papírů pro doplnění a podlepení díla (kapitola č. 4). Každá z těchto částí by svým obsahem splnila předepsané požadavky pro diplomovou práci, ale studentka se nezastavila před běžnými parametry určenými směrnicí Fakulty restaurování a pokračovala ve svém úsilí tak, aby dokončila jednotlivé kapitoly shrnutím vlastních publikovaných výzkumů.

Kapitola č. 2 mapuje systematicky zachované orientální tapety v České republice a navazuje tak na bakalářskou práci autorky započatou již v roce 2009.

Srovnání vlastností čínských a japonských papírů, které se diplomantka zhostila s vervou a důsledností jí vlastní, je samostatným vědním oborem hodným spíše disertační práce, nežli pouhé kapitoly v práci diplomové. Nutno dodat, že takto provedený výzkum a s ním spojená měření by byl náročný počín i pro absolventa oboru *chemická technologie restaurování památek*, natož pak pro studentku oboru restaurování. Výzkum, který Tereza Cikrytová provedla je nejen velmi cenným podkladem pro řadu specialistů, ale respektuje také směr nového odvětví výzkumu a možného použití těchto materiálů v restaurátorské praxi.

Práce je doplněna řadou příloh dokumentujících nejen samotný restaurátorský zásah, ale také výsledky vlastního výzkumu. Velmi si cením také podrobné literární rešerše, kterou studentka provedla ve snaze dopátrat se ideálního řešení návrhu adjustace. V návrzích také souhlasím s autorkou, že následující kroky bude třeba opět konzultovat nejlépe v zahraničí, jelikož s tvorbou takto rozměrného rámu, na principu „*Karibari drying screen*“, nejsou v České republice zatím žádné zkušenosti.

Kladně hodnotím také citlivý přístup v oblasti restaurování a snahu o zachování všech fragmentů včetně jejich prezentace v rámci moderního pojetí konzervačního zásahu. Při prezentaci takto poškozeného díla by touha po doplňku či retuši, mohla vézt ke snaze o změnu vnímání takto cenného a jedinečného díla na úkor jeho autenticity.

Toto dílo obývalo půdu Fakulty restaurování dlouhých pět let, v rámci kterých o něj Tereza Cikrytová znamenitě pečovala. Je třeba říci, že schopnosti a kvality, které diplomantka v průběhu práce předvedla, vysoce přesahují standarty restaurátorské praxe i formální požadavky Fakulty restaurování.

O tom, že je práce diplomantky velmi precizní, svědčí mimo jiné také publikace některých částí výzkumu již v průběhu její tvorby např.: katalog, který vznikl v rámci studentské grantové soutěže a za podpory projektu SGFR01/2011: *CIKRYTOVÁ, Tereza: Zmapování dochovaných tapet orientálního stylu v České republice: Katalog s textovou a obrazovou částí. Litomyšl, 2011. Výstup z grantu. (Uložen v příruční knihovně Ateliéru restaurování uměleckých děl na papíru a souvisejících materiálů FR UPCE a dostupný [online] z: <http://hdl.handle.net/10195/42237>).* Tato práce navazuje na teoretickou bakalářskou práci: *CIKRYTOVÁ, Tereza. Papírové tapety orientálního stylu. Litomyšl, 2010. Teoretická bakalářská práce. Univerzita Pardubice. Vedoucí práce Květoslava Křížová. (Uložena v knihovně FR UPCE a dostupná [online] z: <http://hdl.handle.net/10195/37430>).* Velmi cenný je také publikovaný výzkum v rámci článku: *CIKRYTOVÁ, Tereza. Průzkum vlastností čínských papírů v rámci restaurování orientální papírové tapety ze státního zámku Valtice. In: Acta artis academica 2012: Znalost a praxe ve výtvarném umění. Praha: Akademie výtvarných umění v Praze, 2012, s. 309-324. ISBN 978-80-87108-33-8.*

Tuto považuji za velmi kvalitní a přínosnou, doporučuji jí k obhajobě a hodnotím stupněm **výborně**.

V Litomyšli dne 18. 9. 2013

Mgr. art. Veronika Kopecká

Vyjádření odborného garanta k diplomové práci BcA. Terezy Cikrytové

Vzhledem ke specifickému charakteru díla z čínského papíru je v práci uvažována možnost využít pro restaurování stejného materiálu a nikoli papíru japonského, jehož použití je v restaurátorské praxi běžné. Ověření vlastností čínského papíru a jeho vhodnosti pro restaurování díla bylo uskutečněno pomocí měření optických, mechanických i chemických vlastností materiálu a jejich změn s využitím umělého i přirozeného stárnutí. Vlastnosti materiálu byly porovnávány s obvykle používaným japonským papírem. Na základě zkoušek těchto materiálů a jejich podobnosti s restaurovaným objektem byl zvolen pro restaurování méně obvyklý avšak objektu svou podstatou bližší čínský papír. Považuji tuto volbu za vhodnou, stejně jako volbu jednotného adheziva, pro spojení oddělujících se vrstev i celoplošné podlepení.

Studentka provedla dostatečně rozsáhlý materiálový průzkum objektu, v dostatečné míře byly provedeny i testy materiálu uvažovaného pro restaurování díla.

V experimentální části postupovala studentka systematicky a všechna měření byla provedena v logickém sledu. Z technologického hlediska neshledávám v práci pochybení a předložená diplomová práce svým rozsahem i obsahem splňuje požadavky na diplomovou práci kladené.

V Litomyšli dne 19. 9. 2013

Eva Dytrychová

Posudek odborného garanta teoretické části diplomní práce.

BcA. Tereza Cikrytová, *Restaurování čínské papírové tapety*

Autorka si předsevzala zmapovat a v základním stupni dokumentovat výskyt čínských tapet v Čechách a na Moravě, kterým v odborné literatuře zatím nebyla věnována soustavnější pozornost. Na zvoleném tématu, totiž snaze podat základní informace o všech těchto dílech pracuje již od roku 2009. Průzkum dochovaných orientálních tapet, při němž se zatím soustředila pouze na zámecké objekty, realizovala v roce 2011. V první fázi bylo dotázáno neméně než 143 zámků. Celkově byly z tohoto počtu získány informace ze 120 zámků, na otázku, zda jejich interiéry obsahují orientální výzdobu, odpovědělo 33 dotázaných kladně. Při osobních návštěvách ve vybraných objektech bylo stěžejní upřesnit rozsah a rozmístění tapet, jejich materiál, způsob aplikace na stěny, motivy, stav a pořídit kvalitní fotografickou dokumentaci. Tapety autorka našla v Bruntále, Červeném Dvoře, Čimelicích, Hořovicích, Jaroměřicích nad Rokytnou, Lednici, Miloticích, Veltrusech a samozřejmě Valticích. Ty pak podrobněji popsala a fotograficky zdokumentovala. Výsledkem tohoto průzkumu byla práce *Zmapování dochovaných tapet orientálního stylu v České republice: Katalog s textovou a obrazovou částí*. Litomyšl, 2011, kterou autorka ještě v říjnu 2012 ve formě přednášky prezentovala na XV. Semináři restaurátorů a historiků v Olomouci. Výsledky průzkumu vlastností čínských papírů pak prezentovala na 4. mezioborovém semináři *Alma* v listopadu 2012 a její přednáška *Průzkum vlastností čínských papírů v rámci restaurování orientální papírové tapety ze státního zámku Valtice* byla zahrnuta do sborníku *Acta artis academica 2012: Znalost a praxe ve výtvarném umění*, který vydala Akademie výtvarných umění v Praze. Tyto skutečnosti připomínám především proto, že vystihují podstatný aspekt předložené práce, kterého si osobně velmi vážím, totiž autorčinu dlouhodobou a soustavnou práci na tématu, které je sice kvantitativně menšinové, ale především kulturně-historicky neobyčejně zajímavé a rozhodně obsahuje potenciál dalšího zpracování.

K mnou posuzované části práce rád konstatuji, že autorka základní zadání a požadavky kladené na diplomní práci autorka více než splnila. Dodrženy byly také formální náležitosti požadované fakultou pro psaní diplomních prací. Z výše uvedených důvodů doporučuji práci Terezy Cikrytové k obhajobě a navrhuji stupeň v ý b o r n ý.

Mgr. Jiří Kaše
Katedra humanitních věd
17. 9. 2013